PATVIRTINTA
Druskininkų Mikalojaus Konstantino
Čiurlionio meno mokyklos direktoriaus
2026 m. spalio 9 d. įsakymu Nr. V1-124

DRUSKININKŲ MIKALOJAUS KONSTANTINO ČIURLIONIO MENO MOKYKLOS VYTAUTO KAZIMIERO JONYNO DAILĖS SKYRIUS

TAIKOMOJI KOMPOZICIJA (Dizainas)
FŠPU PROGRAMA

Taikomosios kompozicijos (Dizaino) paskirtis – dvimatė, trimatė kompozicija skirta mokinių estetinei nuovokai, kinestetiniam intelektui ugdyti, konstruktyviam tūriniam mąstymui ir erdvinei vaizduotei lavinti. Komponavimo ir meninio konstravimo plokštumoje bei erdvėje pagrindams suteikti.
Taikomosios kompozicijos (Dizaino) tikslas – ugdyti gebėjimą regimąjį ir vaizduotės pasaulį atspindėti grafinėmis, spalvinėmis, erdvinėmis meninėmis formomis, mokytis vizualinės plastinės kalbos, įgyjant nuoseklaus kūrybos ir gamybos proceso suvokimo pagrindus.

Taikomosios kompozicijos (Dizaino) uždaviniai:
- Aktyviai domėtis šiuolaikiniu kultūriniu ir meniniu gyvenimu, aktualiomis visuomeninėmis temomis, problemomis.
- Pristatyti grafinį ir daiktinį dizainą, jo objektus aplinkoje bei dizaino meistrų kūrybą.
- Sukurti dizaino pavyzdžių, analizuojant grafinio ir daiktinio dizaino kūrimo principus ir paskirtį, interpretuojant, ieškant idėjų, tikslingai naudojant komponavimo principus (stilizaciją, apibendrinimą, siluetą, kontūrą ir kt.).

Taikomosios kompozicijos (Dizaino) programos apimtis – 2 metai (136 val.)
68 val. (2 val. per savaitę) – III klasė
68 val. (2 val. per savaitę) – IV klasė

Taikomosios kompozicijos (Dizaino) struktūra ir veiklos sritys:
- Dizaino meninės raiškos priemonių pažinimas, atlikimo technikų ir medžiagų nusakymas.
- Įgūdžių lavinimas ir kūrybinės praktikos užsiėmimai.

***Taikomosios kompozicijos (Dizaino) mokymas*:**
- Kompozicijos pamokose naudojami įvairūs mokymo metodai, individualus bei grupinis darbas, projektinė veikla.
- Dirbant nedidelėmis grupėmis atsižvelgiama į kiekvieno mokinio gebėjimų ir pasiekimų lygį, individualias savybes. Tokiomis sąlygomis mokiniai gali pasirinkti tinkamiausią savo kūrybai raiškos formą. Žinios siejamos su praktiniais įgūdžiais, kūrybiška traktuote ir interpretacija, idėjos originalumu, atlikimo ir pateikimo kokybe. Išlaikomi glaudūs integraciniai ryšiai kompozicijos mokymo su kitais bendrojo ir meninio ugdymo dalykais, žinios ir gebėjimai pritaikomi naujuose kontekstuose.
- Mokomasi pateikti savo kūrybos rezultatą atsižvelgiant į kūrinio idėją, atlikimo techniką, dekoratyvinę ar funkcionalią paskirtį.

Kūrybiniai pasiekimai, rezultatų aptarimai siejami su tolesniu dailės šakos pasirinkimu, studijavimo galimybėmis, profesine karjera.

MOKINIŲ PASIEKIMAI

III KLASĖ

Nuostatos: Susipažinti su skirtingomis meninės išraiškos priemonėmis ir technikomis, ieškoti įdomių kūrybinių sprendimų, kokybiškai atlikti užduotis. Lavinti komponavimo kūrybinius gebėjimus bei praktinius įgūdžius.	
Veiklos sritis – analizuoti, interpretuoti ir vertinti kompozicines struktūras ir jų meninį poveikį įvairiuose liaudies meno ir profesionaliosios dailės kūriniuose.	
Esminis gebėjimas: Išskirti geriausią idėją pasirinkus dailės šakos atlikimo techniką, plastinę formą, susieti su paskirtimi ir kokybiškai įgyvendinti.	
Gebėjimai	*Žinios ir supratimas*
Pasirinkti vizualines idėjas iš aplinkos ir įvairių kultūrinių šaltinių ir numatyti jų įgyvendinimą dvimatėje plokštumoje grafinėmis, spalvinėmis arba trimatės raiškos priemonėmis.	Atsirenka savo kūrybiniams sumanymams reikalingus motyvus ir plastines idėjas. Atlieka natūros stebėjimo ir atkartojimo užduotis, savitai interpretuoja aplinkos, stebėtų ar tyrinėtų kūrinių inspiruotas idėjas, pateikia kelis nesudėtingus eskizinius variantus, mokytojo padedamas pasirenka stilistiką ar atlikimo būdą, pateikia baigtą kūrybinį rezultatą, tinkamai eksponuoja.
Stilizuoti ir abstrahuoti pasirinktą motyvą, jį sukomponuoti plokštumoje ar erdvėje praktiškai pritaikant teorines kompozicijos žinias ir pasirenkant tinkamas medžiagas ir kompozicines raiškos priemones.	Įgyja dalykinių ir bendrųjų gebėjimų kūrybinio darbo procese, savo darbo rezultatus pateiktų vertinti visuomenei.

IV KLASĖ

Esminis gebėjimas: sisteminti kūrybiniam darbui reikalingą informaciją. Pritaikyti gautas žinias ir pateikti keletą idėjos sprendimo būdų, daug eskizuoti. Tikslingai naudoti formą, jos plastiką atvaizduojant natūrą ir kuriant.	
Veiklos sritis – formos suvokimo ugdymas	
Gebėjimai	*Žinios ir supratimas*
Tikslingai naudoti kompozicijos teorijos žinias ir įgytus praktinius įgūdžius, pasirinktos dailės srities kūriniui sukurti.	Išvardinti dailės šakas, apibūdinti jų raiškos skirtumus ir teikiamas galimybes. Susipažinti su pasirinktos dailės šakos technines ir plastines raiškos savybes, jų panaudojimo galimybes bei būdus. Išbandyti pasirinktos dailės šakos klasikines bei eksperimentines technikas. Žinoti pasirinktos dailės šakos plastinės kalbos istorinę raidą. Analizuoti pasirinktos dailės šakos kompozicinę specifiką.
Sieti formą, idėją, funkciją ir medžiagą	Parinkti meniniam objektui tinkamą eksponavimo vietą.
Vizualiai reikšti asmenines menines idėjas, ieškoti individualių raiškos formų.	Įvardinti idėjos ir medžiagos santykio, įvairialypių kūrinio ir aplinkos santykio aspektų, stilistinės visumos, autoriaus – kūrinio – žiūrovo subjektyvaus santykio, vertybinės orientacijos, ideologijos ir kt. klausimų svarbą kuriant. Atskleisti klasikinės, modernizmo, postmodernizmo plastinės kalbos savybes.

Taikomosios kompozicijos (Dizaino) turinys:

- Dvimatė, trimatė kompozicija – skatina mokinius tobulėti, naudojant kompiuterinio vizualizavimo programą, kaip kūrybos instrumentą, suteikia galimybę įgyvendinti sukurtas idėjas ir pateikti jas kompiuteriniame formate.
- Mokiniai susipažįsta su dizaino samprata ir tikslais, skirtingų laikotarpių ir stilių dizainerių kūryba, technologijų kaita ir įtaka žmogaus aplinkos kūrimui ir dizainui.
- Lanko parodas.
- Diskutuoja apie šiuolaikinius iššūkius dizaino kūrėjams, profesines perspektyvas; dizaino kūrinių informatyvumą ir funkcionalumą; *eko* dizaino svarbą dabarties ir ateities dizainui; dizaino kūrinių saugojimą ir eksponavimą naudojant informacines komunikacines technologijas mokiniai savo kūrybinę patirtį sieja su socialiniais reiškiniais, aktualias temas perkelia į kūrybinę praktiką (socialinė reklama, vizualinę ir funkcionalią aplinką gerinantys daiktai, pakuotės ir kt.).
- Mokosi kūrinių pateikimo ir eksponavimo estetikos, ieško galimybių praktiškai pritaikyti sukurtus darbus socialinės ar kitokios reklamos srityse.
- Ugdomi meno kūrinio komponavimo bei harmoningo formų jungimo į visumą gebėjimus, laikantis nuoseklios kūrybinės meninės veiklos sekos: sumanymas, idėja, planavimas, eskizavimas, projektavimas, komponavimas, maketavimas, atlikimas, praktinis panaudojimas, vertinimas.
- Mokomasi kūrybiškai taikyti teorines žinias kuriant įvairių žanrų kompozicijas – natiurmortus, peizažus, portretus, figūrines ir daugiafigūres kompozicijas plokštumoje bei erdvėje.
- Išradingai naudojamos įvairios medžiagos ir technikos įgyvendinant plokštumines ir erdvines kompozicijas. Tautodailės ir profesionalių dailininkų kūrybos stebėjimas ir pažinimas, jos savitas interpretavimas, savo idėjų originalios meninės išraiškos paieškos.
- Dvimatėje, trimatėje kompozicijoje taikomos grafinės raiškos priemonės: taškas, linija, dėmė, tekstūra, faktūra, ritmas. Gamtinių formų stebėjimas, fiksavimas ir išpildymas medžiagoje.
- Kuriant plokštuminę kompoziciją mokomasi pažinti ir taikyti spalvinės raiškos priemones: spalvą, toną, skaidrumą, niuansus, kontrastą, spalvų spektrą, spalvų maišymą, spalvų harmoniją, spalvų simboliką, spalvų rūšis (šiltos, šaltos, pagrindinės, antrinės, papildomos spalvos).
- Statikos, dinamikos, ritmo kompoziciniai sprendimai plokštumoje.
- Formos suvokimo ugdymas, modeliavimas, konstrukcija, erdvinė struktūra.
- Dizaino kūrinių stebėjimas ir reflektavimas socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
- Kuriamos erdvinės kompozicijos, ieškant originalių išraiškos būdų.
- Aplinkoje egzistuojantys objektais ir reiškiniai perteikiami plokštumoje ir erdvinėje kompozicijoje, naudojant natūralias, dirbtines, gamtines medžiagas.
- Eskizavimas, projektas baigiamajam darbui.
- Baigiamojo darbo atlikimas.

Vertinimas

Mokinių pasiekimai vertinami atsižvelgiant į daromą asmeninę pažangą ir kūrybingumą, idėjų novatoriškumą, darbo nuoseklumą, gebėjimą taikyti kompozicijos pagrindų, tapybos, piešimo, tekstilės technologijų įgūdžius, mokėjimą nuosekliai atsakyti į temą, pareigingumą, paskaitų lankomumą ir kūrybinių užduočių atitikimą sutartiems vertinimo kriterijams.
Ugdymo proceso metu taikomas formuojamasis vertinimas, grupinės diskusijos, skiriama laiko mokinių darbų aptarimui ir įsivertinimui.

Kiekvieno pusmečio pabaigoje mokinių darbai pateikiami peržiūrai ir vertinami apibendrinamuoju būdu 10 balų vertinimo sistemoje.

Vertinimo skalė – 10 balų. Naudojamas formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimai.			
Gebėjimai	Labai gerai įsisavinti ir gebėti	Gerai suvokti ir gebėti	Suvokti ir gebėti
Vertinimas	10-9 balų	8-7 balų	6-4 balų
Vertinimas	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai

PARENGĖ:
mokytoja metodininkė Eglė Maračinskaitė
mokytoja metodininkė Onutė Zakarienė
vyr. mokytoja Giulnara Kupčinskienė
vyr. mokytoja Alė Kalėdienė
mokytoja Neringa Akstinienė
mokytoja Dovilė Petrauskienė
mokytoja Gabrielė Širvinskaitė